

Viitaten lausuntopyyntöönne verkkosivuillanne 15.5.2020 Dnro MMM03:00/2018 (VN/9927/2020)

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kiinteistönmuodostamislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Esitetyt muutokset ovat pääosin teknisiä eivätkä koske suoraan ympäristön tilaa tai yleisiä etuja. Jotkut lain mukaiset ratkaisut ja menettelyt voivat kuitenkin vaikuttaa myös yleisen etuun luonnonsuojelun kautta.

3 § Kirjallisten menettelyjen lisääntyminen on ymmärrettävää, mutta se voi heikentää kansalaisten oikeuksia ja asian selvittämisen tasoa. Kokouksia voi toteuttaa myös etäyhteyksillä, kuten korona-ainana on usein totuttu jo tekemään.

59 § Tilusvaihdossa kullekin kiinteistölle “tulevien alueiden” on kirjoitusvirhe, tulee “tulevien alueiden”.

168.2 § Esitetty ilmoitusmenettely tuntuu hyvin epävarmalta siihen nähden, että kaikki tarvitsijat saisivat tiedon.

Kaivoslaki

84 § Valitusosoitus on annettava tietysti myös kirjallisesti, ei vain suullisesti.

Muita muutostarpeita

Kiinteistönmuodostamislakiin liittyy myös muita kehittämistarpeita. Esimerkiksi luonnonsuojelualueiden perustamiseen liittyviä menettelyjä voi olla syytä keventää, mikä pitää ottaa myös luonnonsuojelulain uudistuksessa huomioon.

Myös koko kärjäoikeus-maaoikeus -järjestelmän asemaa tulisi tarkastella kriittisesti. Tämä koskee muutakin kuin kiinteistönmuodostamislakia – varsinkin yksityistielakia, jonka asioissa tulee usein esiin luontoon liittyviä asioita mutta joihin sillä ei ole osaamista.

Muutoksenhakuoikeus niin kiinteistönmuodostamislain toimituksiin ja päätöksiin tulee olla myös yleistä etua valvovalla viranomaisella ja "sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen" (vertaa luonnonsuojelulaki 61.3 §). Tämä edistäisi perustuslain 20.2 §:n mukaisen ympäristöperusoikeuden toteutusta.

Myös OTT Vihervuoren esille nostama epäkohta kaivosalueen ulottuvuuden määrittämiseen liittyen tulisi ottaa huomioon uudistuksessa; “ *Kaivosalue määäräytyy kaivosluvan perusteella, mutta kaivosaluelunastuslupa ei sitä välttämättä kokonaan kata, koska kaivostoiminnan harjoittaja voi hankkia kaivosalueen osia tai käyttöoikeuksia siihen myös maanomistajien kanssa tehtävin yksityisoikeudellisin sopimuksin. Kaivosalueen ulkorajaa ei tällaisissa tapauksissa määritetä missään kiinteistötoimituksessa (paitsi jos ulkoraja ao. kohdassa on myös kiinteistöraja), eikä käyttöoikeusalueiden ja kaivosluvan mukaisen kaivosalueen yhdenmukaisuutta eri maanomistajien alueilla varmisteta missään kiinteistötoimituksessa. Toisaalta oikeuksien hankkimiselle sopimusteitse ei ole ehdotonta ajallista takarajaa (kaivoslain 68 §:n 4 ja 5 mom.). Tämä ei kuitenkaan estä kaivosalueen rajojen käymistä. Kaivosalueen ulottuvuuden määrittämistä tarkoittavan tehtävän lisäämistä kaivostoimituksen tehtäviin olisikin harkittava.*”¹

Lisätietoja

- ympäristöjuristi Matti Kattainen, p. 044 7785 013 matti.kattainen@sll.fi
- erityiasiantuntija Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY

Toimeksi saaneena

Matti Kattainen
ympäristöjuristi

---

¹ Julkaisun nimi Kaivostoimintaa ohjaavan lainsäädännön toimivuuden arviointi 2019, s. 60.
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161678/TEM_44_2019_Selvitys%20kaivoksi%20koskevan%20lains.pdf?sequence=1&isAllowed=y